

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 савт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 савт.

ВЕЛИКИ ЕНГЛЕСКИ УСПЕСИ

ОФАНЗИВА БРИТАНСКИХ ТРУПА НА АНКРУ

Док се на далеком истоку у Месопотамији, недалеко од Кут-ел-Амаре наставља велика битка између енглеских и турских трупа, дотле на западном фронту, на обема обалама Анкра офанзива британских армија предузета 11. ов. мес. узима све већи развој. Савезнички војни кругови са запетим интересовањем прате ток ових важних операција, чији досадашњи резултати, како велики чувени париски војни критичар Марсел Иген о правдавају велике наде.

Напад британских трупа отпочет је пре пет дана северно и јужно од Анкра, на фронту од 11. миља и преноси се постепено на цео енглески фронт на Соми. У току пет досадашњих дана британске операције показале су већ значајне резултате. Под неодољивим налетима младих и одважних енглеских трупа Немци су били принуђени на повлачење, и читава серија њихових важних и врло солидно утврђених положаја пала је до сад у британске руке. Моћни и јаки положаји Сера, Писа, Мирамона, Пти Мирамона и Бит де Варланкура заузети су од стране Енглеца. На извесним местима непријатељско повлачење износи три миље у дубину. Ово ново британско напредовање помакло је линије наших Савезника знатно ка висовима Бапома, и тиме је директно угрожено ово велико утврђење немачко проглашено од немачких војних критичара »незауимљивим«.

Енглеске операције на обалама Анкра још су у току, и није могуће оценити тачно и детаљно сав њихов значај, као и последице, које оне могу имати. Међутим, на основу званичних коминика британског генералштаба и многобројних дописа, који потичу директно са фронта може се извести неоспоран закључак, да је предузета акција енглеских трупа од великог значаја за будуће операције, а врло вероватно и почетак једне велике офанзиве, ко-

ја се може лако и постепено пренети и на остале Савезничке фронтове. Важан је сам по себи факат, да Немци нису могли издржати притисак британских трупа и још при првом нападу почели су се повлачити. Борба се наставља већ пет дана, и немачко „стратегичко повлачење“ не престаје. Свакога дана падају нови немачки положаји у британске руке. При свем том, енглески коминики јављају, да су губитци британских трупа одвећ незнатни.

Какав закључак треба из свега тога извести? Већ раније је у више прилика, а на основу несумњивих и аутентичних података утврђено, да је надмоћност британских трупа коначно успостављена како у погледу бројног стања војске, тако и у погледу техничких средстава. Сам ток и карактер операција на Соми потврђује то најочигледније. Британски напади следовали су дугој и интензивној артиљеријској припреми, која је својом жестином и неиздржљивошћу изазивала одмах повлачење Немаца. У великим случајевма Енглеци су улазили у готово савим празне непријатељске ровове, затичући у њима само гомиле немачких лешева и тешких рањеника, док су се лакше рањени или заостали предавали обузети паничним сграхом. Јасно је дакле, да је дејство британске артиљерије надмашило знатно дејство немачко. Надмоћност је постигнута и успостављена дефинитивно.

Али, успеси британских трупа карактеристични су још у једном погледу. Они су најбољи доказ, колико је морал немачких трупа опао. Ако је досад о томе могло бити ма и најмање сумње, она мора после ових операција отпасти. Досадашњи ток битке на Соми показао је немоћ немачких трупа, да постигну ма какве важне резултате у погледу војне акције. Сви досадашњи офанзивни покрети француских и британских трупа свршавали су

се поразима по Немце и имали су за последицу повлачење трупа кајзерових. Никакав, ни најмањи, чак ни релативни успех није забележен на овоме фронту од почетка операција на њему. Међутим, то је један од најважнијих фронтова по решење европског рата. На њему су нагомилани са обе стране милиони људи, који једнога дана у једној гигантској битци имају можда да реше и судбину самога рата. Какав ће бити исход те циновске битке, не може више бити сумње. Маса несумњивих факата потврђује убеђење Савезника, да она има да се сврши сломом немачке војне снаге. Почетак ове нове британске офанзиве показује, да је све припремљено и готово за тај велики ударац, који Немцима предстоји на Соми.

Започета битка на Соми развија се под најповољнијим околностима по Енглеце. Смисљена тактика сер Дугласа Хејла дала је већ одличне резултате. Нема сумње, да ће овима следовати још већи и значајнији. Надајмо се да ова нова офанзива буде предигра, увод у општу Савезничку офанзиву, која је наговештена за пролеће и која има да ма и по цену највећих напора оконча европски рат.

Док Немци траже ефикарне успехе на мору, надајући се да сумаренском блокадом нагнају своје противнике на мир, дотле Савезници започињу гигантску борбу на суви са убеђењем, да њихови удружени напори морају најзад донети жељени плод победе. Велика Британија отпочела је прва игру. Она, којој је Немачка покушала да највећма загрози својом дивљачком сумаренском политиком, прва је дала свој одговор. Слажемо се потпуно са немачким листовима, да већ почиње одлучна фаза рата. Само, она ће њима донети пораз, и то крвав и тежак пораз, који ће свету обезбедити слободно развиће и дуготрајан мир.

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

АУСТРИЈСКЕ ЛАЖИ

— Питање сарајевског атентата —

Крф, 14. фебруара

Поводом једног телеграма из Беча објављеног у »Цархер Цајтунгу« 30. јануара, у коме се говори о тобожњем саучесништву српских званичних кругова у Сарајевском атентату, и како је то тврђење црпљено из тобожњег материјала који је пружио процес велевздаје противу Бања, председника општине у Лешници, овлашћени смо да категорички потврдимо да је то аустријско тврђење, као и она ранија, која су потецала из истога извора, лишено свакога основа и да је апсолутно лажно. Та аустријска тврђења имају за циљ да оправдавају Аустрију пред светом због тога што је разбуцкала овај страховат рат.

Српска лига »Народна Одбрана« била је једно укључено са цивилизаторском мисијом, њен је рад био потпуно јаван и састојао се у предавањима и издавању ризних брошура. Бенерил Јанковић био је у пензији, и чим је био реактивирао у 1912. год., он је престао бити председник Удружења »Народне Одбране«. Случај са Приврешћем је апсолутно исти. Што се тиче покојног мајора Танкосића, он никада није био члан »Народне Одбране« и због тога није ни могао имати никаква односа са тим Удружењем.

Изливши је оповргавати апсурдно тврђење да је Престолонаследник Србије могао слати разне посланице Јукићу.

Аутентичност докумената са којима Аустријанци оперишу у својим велевздајничким процесима позната је Европи још од оног чувеног Фријунговог процеса. Садашњи је случај апсолутно истоветан. Немогуће је да постоји ма каква документ којим би се могла утврдити веза између »Народне Одбране« и Министарства Спољних Послова пошто такве везе никада није ни било. Бањац је био гостиничар у Лешници и самим тим је био дужан да прича сваког путника који би прошао великом друмом Шабац—Лозница—Босна, где се његова гостиница налазила. Према томе он не може ни у колико бити одговоран за то што су Чабриновић и други путници свраћали у његову гостиницу. Овај последњи процес велевздаје, као год и она ранија, сачињава један чисто аустријски специјалитет о коме је јавно мишљење у Европи већ изрекло свој коначан суд са потпуном познавањем ствари. Ти су процеси удешавани у циљу терорасања грађанског становни-

ПРЕТЦЕЛАТА КИЛОСИ :
месечно 8 франка, тримесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :
Одних елеса 0.20 фран. од петитог реда, већи
елеси по погодби. Новац се може држати и новим
зарица и дипломатским институцијама.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Кому слати преко Краа, Срп. Генерал. Консулата
у Солују.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЊАЈУ
Стан редакције Колембо улица бр. 33 Saloniqne

Поједини бројеви се могу добити у Солују код именованог
улица „Крушевца“ грчка штампањ укина Буларомтом
бр. 8, близу калани ошале.

штва и Србије те им се с тога несме поклонити никакви вера.
(Пресбиро)

СТРАНА ШТАМПА

Америчко-немачки сукоб
»Берлинер Тагеблат«: »Данас се сви налазимо пред једним савршеним чинком. Ми можемо само изравити жељу, да се збине, које овај чин изазива не остваре и да он не даде резултате, који се од њега очекују.«

»Германија«: »Американци не могу рећи, да ми нисмо »инили« све, да ми олакшамо појимање наше ситуације.«

»Франкфуртер Цајтунг«: »Само, егвалтерани патриоти могу викати, да су сигурни, да ће нове мере за неколико месеца непријатеља оборати, али нико нам не може ујемчати политичке последице, које ће имати развој овога рата у односу на Сјед. Државе. За ове последице, канцелар и саветник Хенффрик, као и Цамерман носе тежину одговорности.«

»Фремденблат« (Беч): »Блокирајући нас и нагоневши нас на глед Споразум хоће да наше историју света. Ми се одупремо томе плану вољом, да дамо отпора безобаврним сумаренским ратом.«

»Рајхспост« (Беч): »Концепције, које смо учинили Америци нису имале најједну од очекиваних последица. Зато се не треба чудити, што се на све стране, у немачком вароуду, подеже категорички узвик, да се даде потпуна слобода сумаренима.«

Неутрални и рат

»Журнал де Женев«: »Друго, много теже, али успешније средство било би, да се између свих неутралних закључи споразум, т. ј. између Сједињених Држава и неутралних земаља у Европи и да се конесе једнодушна одлука, да сви неутрални скупине објаве рат оное, од зараћених, који почев од једног утврђеног датума потопи једну неутралну лађу, која не носи ратну контрабанду и намењена је снабдевању неутралних народа. Ово енергично средство имало би исто тако преминуће, да учини одмах крај рату боље и брже него све конференције и све дипломатске ноге.«

Америка против Немачке

»О Импарсиал« (Рио де Жанеиро): »Ми признајемо Сједињеним Државама право, па чак и дужност, да организују општу акцију целе Америке за одбрану неоспорних права народа. Амерички народ не могу допустити немачку опасност и они чекају

само, да Сједињене Државе за-
узму коначно држање у овом
судбеном моменту.

Савезнички парламенат

— Последња седница —

Париз, 16. фебруара

Савезнички је парламенат др-
жао у Риму своју последњу сед-
ницу. Француски су делегати би-
ли примљени у салону Сената
где је држано више говора.

»Моје вам године — рекао је
г. Манфреди председник сената,
јасно кажују да сам многе ства-
ри видео, више од половине про-
шлог века. Али ја волим да за-
устанем коју успомену на топ
код Маженте и код Солферина.
Италија никада неће заборавити
француску проливену крв на бој-
ним пољима у Ломбардији. Да
би је ослободила данас Францу-
зи и Италијани су се удружили
против заједничког непријатеља,
пошто ми узајамно мењамо наше

оружје и наша срца чврсто ве-
зана у рату са савним Савезни-
цима, ми ћемо извесно такође
бити везани и у победи.»

Затим је г. Маркора, предсе-
дик парламента рекао ово:

»Братство оружја и солидар-
ност циља за којим се тежи да-
нас везаће Споразум једном е-
кономском и социјалном полити-
ком која ће бити најсолиднија
од свију савеза.»

Г. Стег је одговорио у име
француског сената и г. Франклин-
Бујон у име парламента. Говор
овог последњег је био бурно а-
кљмован:

Људи, политичари Француске
и Италије имају само једну ми-
сao: Победа. Извесно је, ми сви
жељемо мир, али ми имамо само
једну дужност. Покоравати се
онима који ће нам диктирати вре-
ме мира: То су наши погинули
чаје самопожртвовање треба да
ускрати повратак једне сличне
катастрофе».

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 16. фебруара

Јуче је падао снег на извесним
секторима фронта. Није било
важних догађаја

Јака борба која је отпочела
прејуче на италијанском секто-
ру наставила се и јуче. Италија
ни су заробила 69 немачких вој-
ника.

Француски коминике

Париз, 16. фебруара.

У току претпрошле ноћи, до-
ста јака активност патрола на
разним тачкама фронта.

Код Беврења, у шуми Авоку-
ра, Спизенберга и у области
Лоргацена Французи су тукли и
разјурали својом ватром немачке
извиднице. У области Угрена
Французи су извршила један пре-
пад на непријатељске ровове.

На осталом фронту ноћ је
прошла на миру.

Париз, 16. фебруара
(доцније)

Доста јака обострана артиље-
рска борба на фронту код Авра-
Французи су својом ватром одби-
ли немачке извидничке покушаје
у области Роа.

Француске су батерије успеш-
но гађале немачке организације
на сектору коте 804

На осталом фронту није било
значајнијих догађаја у току ју-
черашњег дана.

Руски коминике

Петроград, 16. фебр.

На румунском фронту непри-
јатељ је после јаке артиљерске
борбе напао наше положаје на
обадве стране друма Жакобена-
Камполунга и заузео висове 3
врсте југозападно од села Вале
Путне. Исте вечери, наши су од-
реди извршили против напада и
одбацили непријатеља са вјаса у
близини железничке пруге. Ва-
сови на обадве стране друма о-
стали су у рукама непријатеља.

На осталим фронтовима није
било значајних догађаја.

Италијански коминике

Рим, 16. фебруара

Обична артиљеријска борба и
активност наших одреда. Један
је од ових одреда продрио у не-
пријатељске ровове код Вовна
Махо (Крас) и проузроковао је
са ручним бомбама пожаре у
непријатељским барикама и ек-
сплозију муниције. Непријатељ-
ски су аероплани бацали бомбе
на Горицу и Валону. Штете
није било. Наша је ескадрила
бомбардоваала непријатељске до-
горе у близини Сераде и плато
Фоканша.

Енглески коминике

Лондон, 16. фебр.

Наше су трупе напада-
ле, заузеле један положај
непријатељских ровова се-
веро-источно од Саји-Са-
јизела, заробили 93 вој-
ника, 2 официра и заплени-
ли неколико митраље-
за. Наше напредовање се-
верно и јужно од Ленса
наставља се. У току прет
прошле ноћи заузеле смо
село Гомекур. Јуче смо
освојили села Тилоа и
Пуисие као и цео систем
ровова који је спајао та
села. Ми смо напредова-
ли за 1000 метара севе-
ро-западно од Геденкура.
Наши су одреди изврши-
ли срећан препад у око-
лини Клери-а, доспели су
до друге непријатељске
линије и заробили 22 вој-
ника. Одбили смо непри-
јатељски напад северо-
источно од Армантијера.
Непријатељ је имао вели-
ке губитке.

Јуче су наши авијати-
чари извршили много-
бројна извиђања и издр-
жали ваздушне борбе. О-
борена су три наша ае-
роплана.

Месопотамија. — Го-
нење непријатеља у по-
влачењу наставило се у
току 13. фебруара. Наше
претходне јединице дошле
су у контакт на три тачке
непријатељског фронта на
левој обали Тигра више
од 30 миља западно и
северо-западно од Кута.
У току повлачења непри-
јатељ је оставио велику
количину оружја, муници-
ције, ратне спреме и раз-
новрсне намирнице. Ба-
цио је више топова од
којих 4 хаубице, у реку.
Заробили смо једну тур-
ску лађу а другу униш-
тили. Заробили смо 12.
фебруара 350 војника. До
сада смо заробили 72 о-
фицира и 1500 војника.

НОВ ГОВОР ВИЛСОНОВ

Коментари франц. штампе

Париз, 16. фебр.

Вечерња вјестова коментаришу
говор г. Вилсона, држан јуче
пред конгресом.

«Тан» пише: „У своме новом

говору г. Вилсон показује још
једном своју живу жељу да се
рат избегне што је могуће дуже.
Али он неће напустити најбит-
нија права америчких грађана,
која је дужан бранити».

«Либерте» вели: «Ток говора
г. Вилсона показује јасно, да је
ново држање његово само једна
стапа и да рат виси само о кон-
цу. Ограничавајући се да штити
права својих суграђана, он став-
ља Немачку пред алтернативу,
или да капитулира пред њима,
или да торпедује америчке лађе.
Случај са «Орлеансом» мало по-
казује расположеност Немачке,
да пође овим последњим опасним
путем».

ЕНГЛЕСКИ УСПЕСИ

— Коментари француске
штампе —

Париз, 16. фебруара.

Француска штампа коментари-
шући важност новог енглеског
напредовања у правцу Бепома о-
каје част храбрости, живаости и
дисциплини британских трупа:

«Еко де «Пари» пише: да су
последње ових успеха веома
важни.

Енглеске линије излазе се са-
да јужно од Ашикт-Ле Петр где
се одваја пут који иде за Арас
и који се налази у рукама не-
мачких трупа. Овај је други нај-
важнија линија за немачко снаб-
девање за цео фронт.

Циркулација на железничким
немачким пругама је нарочито о-
метена енглеским напредовањем
и снабдевање је непријатеља пре-
ма томе постало врло несигурно.»

«Журнал» пише: Енглеска ак-
тивност у области Анкра мани-
фестује све се више и више. Задо-
бивени успеси наговештавају нам
јаку борбу која ће у најскора-
јој будућности отпочети.»

«Тан» каже: Заузећем Лињи
наши савезавци Енглези пркосе
нашим непријатељима Немцима.
Они почињу већ да осећају деј-
ство „мале енглеске армије“
која ће показати у току вдуше
офанзиве своју високу војничку
вредност, и своје врлине одлуч-
ности којима се сви савезнички
шефови, који су посетили фронт,
диве.

«Журнал де Деба» вели: Не-
мачка може да не узима у обзир
задобивене усеве од стране на-
ших савезника Енглеза, али мора
пазати на силан удар који се за
једначки спрема.»

ЕНГЛЕСКЕ ПОБЕДЕ

Напредовање у Месопото-
тамији

Лондон, 16. фебруара

Дописник «Тајмса» телеграфи-
ше: Генерал је Мод оправдао
срећно своје наименовање за ко-
манданта армије у Месопотамији.
После једне серије методичких
операција, он је осветлио генера-
ла Товнсона и отерао турску
војску у бегство из Кута.

Генерал је Мод употребио сво-
план методички, без журбе и по-
ред огромних тешкоћа и мочар-
ног терена. Он је одлучио на-
предовао и заузео једну за дру-
гом, велике одбрањене линије ко-
је је непријатељ живао бранио.

Све ове операције извршене су
са вештвом за коју морамо да
захвалимо главној команданту,
његовом штабу као и трупама
које су показале велику војнич-
ку вредност.

Ми морамо истаћи коопераци-
ју свију родова оружја, нарочи-
то учешће авијатис. Коњаци се
је такође показала достојна.

Борба покрета је постала сада
могућа и у тој борби наши вој-
ска у Месопотамији показале ви-
ше него икад своју надмоћност
над непријатељем. Руској ће се
војсци на Кавказу олакшати по-
сво у вдушим операцијама.

АМЕРИКА И НЕМАЧКА

Торпиљирање «Лаконија»

Лондон, 16. фебруара

Детаљнији подаци о торпиљ-
рању «Лаконије» без претходне
објаве, тврде да је та лађа по-
топљена ноћу 12. фебруара. «Ла-
конија» је преносила 70 путника
у првој класи, 217 људи на по-
саде. 267 лаца се је искрцало и
два чамаца који су преносили 22
лаца приспели су до Ланари Бај
где је 8 намећу њих подметле
мукама.

Многи су од путника били А-
мериканци. Амерички консул у
Кенстоу тврди да је било шест
Американаца на лађи «Лаконија»
од којих су двојица подлегла у
чамацама и бачена у море пре-
то што је приспела лађа за сл-
саване.

«Њујорк Тајмс» коментаришу-
ћи овај акт пише: «Момент је
акције дошао. Ми морамо да за-
штитимо наше грађане и марши-
у границама правили пак да при-
морамо да сепреднамо покловим
ла која се упућује на забрани Сје-

ФЕЛТОН

Виконт Е. М. Вогије

ПЕТРУШКА

Заповест бр. 19. — 24. ју
нија — Како је и јучерашња
излазак ошавно, болесницама из-
дати по четурици, а борцима по
једну кашику воде.

Пошто у болници нема више
хлеба, јер нема воде за мешање,
задржати за болеснике око мало
двопека што је остало, рачуна-
јући по четврт фунте с главе на
главу; за исхрану гривсона у-
бити мога кова и коља ажулан
това.

Јучи са Бајава! Достојни
сте тога имена, јер сте до да
нашњег дана јуначки и без ро-
тања извржали све што сте тр-
пели, дивљајући се једног по

једног, затворени у ову тврђаву
Храбро, пријатељи! Имајте хра-
брости за будућа искушења! И
маћемо их врло тешких, али не
губите вјеру на ослобођење! Бу-
дите уверени, да нам журно иду
у помоћ, и да само непредвиђене
сметне задржавају наше осло-
бођење. Ма шта да наступим, се-
тате се, да заклетва, верност,
дужност, част наше отаџбине
траже, да овде умремо; и ми ће-
мо то учинити, упркос свих ду-
квостава нашег непријатеља, који
нам сваког дана предлаже, да се
предамо под повољним погодбама.
Помишљајте, пријатељи, да Бог
на нас гледа, да ратујемо за од-

брану оних који у негу верују,
и да нас он неће напустити.

«Помислите, поче М. П., кад
му вратих његову брошуру, да
је после тога дана, кад су нам
дали по кашику воде, протекло
још четири дана ко нашега о-
слобођења». Али ме те успомене
одводе на другу страну, а ја сам
хтео да в-м говорим само о Пе-
трушки Питањете, шта је с њим
било за све то време. За његов
дар није било привлеке у Баја-
виту; није било време за свјерку,
сем за топовску. Петворане
зурлана у тобџију. На новом по-
ложају није показао ништа осо-
бито. Неје он ту ни тражио сла-
ве; али за време ове знамените
опсаде Петрушка је дао три где
је вероватно једне што их је
у животу имао; прве две идеје
биле су тактичке, средње вред-

ности, и имале су несрећан обрт;
трећа идеја била је музичка, и,
као што ћете видети, испала је
напредно.

У тврђави била је једна стара
капела, н-муштена, наслоњена уз
северни ѕид, те је светлост до-
бивала с поља, кроз две пушкар-
нице на томе ѕиду. Капела је
била подигнута над пространим
п-друмом, који је за турско вре-
ме служио ваљда као затворили
сместивште намирница; један ши-
рок отвор, затворен плочом која
се померао, служио је као улаз
у појрум. Ту су сакраћивале по-
генуле војнике; и на жалост,
није било дана, да се не помакне
плоча, и да у сутерен не спусте
нове жртве

Једно после појне, како од
воре ништа нисмо били окусили,
Петрушка, видевши ме доста не-
расположена, прече ми тајмство-

на изгледа и рече ми у повер-
љу, како му се чини да ћемо
имати вечеру. Запав-о је он, да
један пар дивљих голубова до-
лази свако вече, узуче се у пуш-
карнице на ѕиду и ујутру одлази.
Нема сумње, таче су коњивали
унутра у капели, и лако би се
могле ухватити. Пошто ми је
окурио своју намеру, мој ти се
војник у највећој тајности крете
на ову експедицију, узуче се у
пусту зграду и намести се да
стражари испод пушкарница.

Ујоше голубови; Петрушка их
појури, наоружан једном великом
мотком. Али је у капели већ био
ирак, а он није смео паљити
свеће, бојао се да га не опави,
па да нађ- који ортак, да дел-
олен. Несрећа је хтела, да тог
дана истну на улаз у појрум
војника, убијена јуче увече, а

Државна употребу тих
«Лаконија» је потопљена
преходне објаве и два су
грађанина страдали.
се бројеви налазе у при-
штима јер друштва не сме-
ју да испуња своје лађе без за-
штате. Трговина је парализо-
вана.

ПОЗОРИШТЕ

Четврта представа — Кар-
лова тетка
«Карлова тетка» је одвећ по-
зната српској публици. То је
проста, наместена комедија без
сваких заплета, из живота срп-
ских студената. Она је код
нас врло често давана и спада у
најбоље комаде нашег позорног
репертоара. Упркос непра-
вности и нерезалizmu својих
ситуација, «Карлова тетка» је у-
век успевала да слатко насмеје
публику, и само се таме даје об-
јаснити, што се тако дуго одр-
жава на репертоару, и ако не
стиди нуколико у праву позор-
ничку уметност.

Удржаћемо се од критике,
што је баш међу првим предста-
вама давана ова проста и де-
лично фаволна драмчица, уто-
лико пре, што је она публику од-
ржа потпуно и успео је да дво-
ичну улогу мушкарца и жене
изведе ванредно добро, што је
много допринео, да се не осе-
та знатно извесни недостаци о-
ставља приказа, а нарочито ре-
жије. Иначе цео приказ текао
је доста складно. Игра г. Кан-
дела у улози Сметина била је
врло добра. Он је био изврстан
партнер г. Илаћу. Од осталих
својим ваља нарочито иста-
ћи гђу Лазећку, која је врло
отмено пригодно извела улогу

праве дона Луције, где Јовано-
вићеве, која је одлично приказа-
ла младу Енглескињу, гђу
Јовановићку, која је своју малу
улогу необично природно прика-
зала, г. Н. Јовановић, који је

релативно добро дао енглеског
дуковника сера Чеснија, Г. Ста-
нисављевић у улози слуге Бри-
гата имао је такође доста успеха.
Х.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Одликовање.
Јуче је генерал Сарај одлико-
вао Крстом Легаје Часте шефа
француске полиције у Солуну г.
Вињола и мајора Алара вижи-
њера који је у служба железнич-
ког саобраћаја.

**Освећење железничке
пруге.**
Јуче је било освећење нове
железничке пруге Солун Микра.
На освећењу су присуствовали
генерал Сарај, који је специјал-
ним возом отпутовао за Микру и
савезничке војне власти. Прве
пробе су врло задовољавајуће.

Велико предузеће.
Из Рима јављају: Северна И-
талија предузела је велики план
да доведе у директну везу пу-
тем плозидбе западне покрајине
Пијемонта и Ломбардије са
Јадранским морем. Ради тога
потписан је декрет, којим се
Миланска општина обавезује
да у року од 10 година изгради
везу јавну плозидбе од Поа
до Еле за лађе од 600 тона.

Гарнизон у Сигару.
Из Атине јављају: Из Сигара
телеграфом г. Стеју да је ен-
глеска влада својим крижан-
ским властима своју одлуку да
замена везивеласте са једним ен-
глеским одредом.

Сакривена оружје.
Атински лист «Неа Имерас»
пише да је генерал Кобу уверен
да у Грчкој још има сакривеног
ратног материјала.

Очајно стање у Цариграду
Из Амстердама јављају: «То-
леграф» публикује материјал јед-
ног неутралца, који је дошао
из Цариграда. Сатраја је о-
чајна. Немачки противник проуз-
рокује наше незадовољства не-
го руски успеси и блокада Цр-
ног Мора. Турска је марши пот-
пуно уништена. «Геван» и «Бре-
слау» не функционисају.

Стамбулци се повезава са
огромном тешкоћом немачком у-
рђењу. Једна фунта чаја да-
вао кошта 80 франака. У Ото-
манској превези, међутим, пок-

варод умире од глади, богаташи
проводе жавот у Пери лукуза
но. «После нас потоп» језве из
раз нашег цариградског друштва
Мзадетурки настављају да упо-
требљавају своју ожау. Режим
леунијајаје је општа. У Цар-
играду се говори јавно да
зидови имају уши.

Читуља.
Влада Тодоровић пешад. пну
ковник, родом из Ниша, преминуо
је 9. ов. мес. у 6. франц.
болници, од задобивених рана
у нашим борбама за ослобођење
и уједињење нашег народа. По-
којник је био савестан, храбар
и узорит војник и старешина
Нема му Бог подари рајско
насеље.

«Ивкова слава».
Повориште «Тоша Јовановић»
даваће своју пету представу, у
суботу 18. ов. мес. Пријави-
ће се «Ивкова Слава» по пре-
поветци С. Сремца. — За воар-
нику В. Миљковић.

Да се јаве.
Канцеларија Владичих Коме-
сара да се јаве: г. г. Радомир
Предвић нач. ср. неготинског и
Махончаје Владисављевић поре-
нички неготинског пор. одељења,
ради извесног поода по вату
бр. 599.

Пажња,
Фамилија Светана Негројеваћа
из Неготина, има пакет и писмо
код гђице Хо агенти Енглеске
Мисије, — тога ради нека се
иста обрати у канцеларију Вла-
дичих Комесара ради пријема
истих. Гђица Хо биће сваког
дана у овој канцеларији око 9
сати пре подне.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Сјајан енглески успех
Лондон, 16. фебр.
Енглеске трупе заузеле
су Кут-ел-Амару, заробиле
4 немачка пуковника,
једног турског пуковника
и 1700 људи. Запле-

њена су 4 тона. 10 ми-
траљеза, 3 бацача бомби
и велика количина муници-
ције. Турски губитци су
врло велики. (Радио).

Карло и Тиса
Царх, 16. фебруара.
Социјалистички лист у Будин
Пешти јавља, да цар Карло тра-
жи оставку Тисену.

Дичек «Орлеанса»
Бордо, 16. фебруара
Огромна маса света привредника
је свечан дочек одважној посади
«Орлеанса». Префект Жеронке
пожелио им је добродошлицу. За-
тем је цела поворка отишла пред
општинску кућу обилазити глав-
није улице, окачене заставама.

Пожарски саобраћај
Париз, 16. фебруара
Прошле суботе стигла је у
Хавр америчка лађа «Стовфорд»
од 3482 тона, а у недељу «Гет-
тепен» од 4050 тона. Обе су
пошле из Америке и проиле кроз
опасну зону.

**Торпедовање холандских
лађа**
Хаг, 16. фебруара
Три холандске лађе торпедо-
ване потонуле су; једна се спа-
сла општећа и стигла је у ен-
глеско пристаниште.

Њујорк, 16. фебруара
Торпедовање холандских лађа
изазвало је велико узбуђење у
Сјед. Државима и учврстило др-
жње Вилсоново према конгресу.
Франкилав, председник «Меркан-
тил Марине» изјавио је, да ће
америчке лађе остати у приста-
ништима, док се не наоружају и
да ће трговина са Европом и Јуж-
ном Америком бити за то време
уклипута. (Радио).

Немачко повлачење
Лондон, 16 фебруара.
Покрет немачког повлачења из-
носи 8 км ширине и 3 км. кубне
не на британском фронту. Напу-
штање главних села север. и јужно
од Анкра изазива пуно задовољ-
ство у политичким и војним кру-
говима, јер показује, да су Нем-
ци неспособни да се оупру ен-
глеском методском напредовању.
Немци су се нагло повукли у
наштавајући одбранбега утвр-
ђења. Британски генералштаб
сматра ово повлачење контрагиг-
ским, коме је ипак још неизвес-
тао. Нагхеда невероватно, да ће
Немци напустити Бапом без
отпора. (Радио).

Са нашег фронта
— Српски војнички листови —
Солун, 16. фебруара
15. фебруара ништа значајно.

САОПШТЕЊА

Резерв. пешад. капетана Ми-
лутина Богдановића, учество-
вао из Азање, тражи Радоје Уке-
новић интендант дивизије, пош-
та 504, да би му доставио из-
вештај из Србије.

Другарин Маринковић војник
3. чете, 3. бат. пошта 40, тра-
жи брата Станислава Маринко-
вића војника Краљеве Гарде,
који му се од доласка на Крф
никако није јавио. Молим свако-
га, ко би ма што о њему знае,
да ме извести на горњу адресу,
ништа му не бити веома благо-
даран.

Лазар Гудурић, рег. арт. на-
редник има карту од куће код
Филпа Трифуновића вшег ми-
њера, пошта 333. Да јави сво-
ју адресу како би му се могла
испослати карта.

Захарија Барјачећ нач. сре-
не, моли пријатеље и другове,
да му јаве ако знају где је Ра-
домир Рачећ порезник из Кур-
шумије, да јаве на пошту 504.

Магем и Вучић Пирањани,
Илија В. и Боржоје М. Пира-
њани, Андра Брић, Светозар Т.
Томаћ, Јакша Радошевић Жика
Рако Јовановића, Богви Павло-
вић, Драгви — Гала Јоковићвић,
Радоје Авђевићвић, Жика Љубе
Марковића, Станко Марковић,
Васа Милоја Воединовића, Ми-
лош Нешаћ — Веселиновић, Че-
дк Старчевић и Вукашин Мија-
ловић сви из Пољне, ср. левач-
ки окр. моравски, да доставе од-
мах своје адресе: Жвоти А.
Пирањанину, пошта 504, ради
извесног саопштења. Види како
ко што о њима зна поуздано
му достави на горњу адресу
чему им унапред благодарим.

Да јаве своје адресе Стани-
мир Николић и Десимир Нова-
ковић вој. обвезаник Обрену М.
Јевдићу прво завојниште, пошта
315, да им пошаље карте од фа-
милије из Заовине.

Пешад. капетан Коста Д. Ђор-
ђевић чека се јави Божи Илићу
свештенику Nice, Cimiez, Hôtel
Alhambra No. 46, ради навеш-
таја од породице из Србије

почу да не и-месте: Петрушка
настрада на њихова телеса, угле-
те се у конопце за спуштање и,
у овом наоред, падне у отворе-
ну руву. Ујутру, како сам га
тада тр-жио, чују бове узвике.
Сканде иде су бала мртви, испод
капеле, и извуку довца говубова
смета угрувана, пола угушена и
небезумљена од страха, после
воља пров-дене у гробница. И
сторија је указала част тој зва-
тури: наћи ћете је у додату ре-
лације о опсади, да мало разве-
ри ове трагичне стране.

Друга Петрушкина идеја била
је још горе среће, мада је под-
скала из јувачког срца. Онага
када командант издаје за-
вест да убију и последњег о-
рдрског коња, наредих свом
војнику, да одведе на жотву моје
једно живице. Петрушка ми је
очима читла тугу, што се на-

тај начин расгајем са својим бој-
ним ковицем, и саопшти ми план
чији би нас успех снабдео хра-
ном и одложи употребу крајњих
извора. Он је био уверен, да у
једној јерменској кући има још
подоста жита; само како је то
имање, одвојено од села, дежало
у сред отк-рвена поља, било је
немогућно доћи докле, а да те
непријатељ не заспе картечем.
Требао је, дакле, измислити ка-
ко ратно лукавство: и Петрушка
и неколицина његових другова
били су га смислили

Те ноћи могло се видети, како
деле том-лу дебелих дасака, ко-
је су биле у тврђавској шупи;
сваки од добровољаца натовари
на своје раме по једну даску, па
се увуче у ров, док не д-ђе
време, да се пође за храну. Из-
рава кретоше се у отворено по-
ље, пуцања под својим штитова-

ма за лађа. Петрушки неје ни на-
ум падало, да је укруп јуришну
тактику римску. Ишао је сав ра-
достан због успеха свога про-
наласка, смејући се турским зр-
нима, која су цркавала на него-
ву оклопу. Али кад би близу
краја, једна граната тресну у
право на покретне даске, пуче
страховито, обори тројицу чет-
вцу од њих, поремети ред у о-
вој малој трупи: вика и свистост
одаоше покрет. У тај мах не-
пријатељске предстраже обасуше
ове несрећнике узастопним пуц-
њевима, и добровољци се на врат
на нос повукоше. Настављајући
своју неслушану крађу, они, а
вај! донесоме на својим иморо-
визованим штитовима, претворе-
ним у носила, једно туце мртвих
и рањених.

Међу последњима био је и
Петрушка, ударила га два зрна-

Али његове ране, чија се озбиљ-
ност тек доцније показала, чи-
наше се доста лаке. Држаше га
недељу дана у постели и, за вре-
ме два последња дана опсаде,
ето чега опет, да шврља по тер-
ђави са другим прездравелима.

Последња дана утукли су и
најјаче дух ве 21-ог, што може-
те видети по датуму дневне за-
повести, командант је саопштио
гарнизону блажену новост; било
да је у истини имао какав изве-
штај, било да је хтео подићи дух
код војника, наш командант је
објавио, да сутра долази војска
у помоћ. 22-ог, од р-не зоре до
мрклог мрка, свачије око не-
сирљиво је испитивало хоризо-
нат. Ништа, сем уобичајеног се-
вања турских топова 23-ег, 24-ог
још се, с часа на час, очекива-
ло остварење овог обећања.

Ништа, непрестано ништа!
И онда нађе, тренутно подиг-
нуте, сурваше се са све своје
висине у клонудост, гору од пре-
ђашње неизвесности. Хлеба не-
ма, кашика гадне воде, жига
да угуши, неважљив смрд од
леша, који су трунули изв-и
тарђаве, кужећи ваздух што смо
га дисали. Они што су били још
здрави, поскакали од умора, ни-
су могли стаћи да саршвају вој-
не послове који се од њих тра-
жили. Многи су седели на земљи,
разрогачених очију, стегнутих у-
сана, без жвога, али се јавно
вдекло, да желе смрт.

27-ог се појде и последњи
ков; то је била агонија сутраш-
њице, ако се небо ила муди не
буду смисловили.

— Таса Вујачић, Београдска 7, Београд, моли сина да му се јави и пошаље новца, јер је у великој оскудници. — Ову је карту добио јан, I кз, Влад. Стојадиновић пошта 608, на коју не познаје ни Тасу ни сина му то је објављује нога се буде тецада.

Тодор Илић, телегр. одељење пошта 333, тражи шурка Јубомера Жарковића, девољуку овлајачке општине, родом из Смедерева.

Вогосав Катић пешад. капет. да се јави Пери Павловићу пешад. пуковнику, пошта XX, има карту од жене.

У канцеларији Владних Комесара имају карте из Србије ова лица:

- Александар Живковић, порез.
- Радисав Недећ ср. нач.
- Петар Мишић окр. благ.
- Милун Буђевац
- Душан Холец
- Владислав Степановић судски лекар
- Радивоје Ст. Нешић
- Младен Јазковић и Милан Спасојевић подат. писари
- Коча Љотаћ и Милош Радовановић, адвокат из Лековца — начел. ср.

Карте се могу подети лично или послати тачну адресу

Милорад Стојковић полицијски писар ради доставе.

Милош Ђурић, пошта VIII, тражи сина Анђелка Ђурића.

Светислав В. Миловановић, телегр. одељ. пошта 216, тражи брата Славишу—Славка Миловановића из Батоцине, младца последње одбране. Биће веома благодаран ономе ко му јави што о њему.

ПОШТА За Србију

Милан Костић, типограф, извештава своју мајку Драгу Ј. Костића, Даничићева ул. 21 Београд, да је са својим братом Ацом жив и здрав и да је послао новац у суми од 140 круна. Све карте примио. Моли да му се чешиће јављају.

— Милану Николићу трг. Рогачица. Известате мога оца Луку Милошевића из Својдуга, да смо живи и здрави са браћом Тихомиром, Велиславом, Владиславом и зетом Радомиром. — Поздравља све Адам Милошевић, врл. наредник пошта 414

Душан Љ. Благојевић типограф извештава Драгу Ј. Костић Даничићева ул. бр. 21 Београд да је са њеним сином Миланом здрав и моли је да се извести за његову фамилију у Иванковачкој ул. бр. 4. да ли су живи и да му се одмах јаве преко Српског Црвеног Крста у Женеви. Он је са свјим оцем жив и здрав.

— Роси Владимира Ђ. Милошевића, Кајзер Вилем штрасе 60, Крајево. Вашу карту добио сам и онлакујем са вама заједно смрт наше рано преминуле вљера Кине. Јаво сам потрешено. Ваше стање у коме се налазите потпуно разумем. Са Милутином сам здраво на овом огаром ме ету Одговор на пошту 801.

У ДУВАНЦИНИЦИ ресторана **»БЕОГРАДА«** могу се добити реченици српско француски и француско-српски, денни календари, **»На помолу«** од Иве Ђиница, **»Са српског фронта«** од Б. Лазаревића.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ХИРУРГ - ДАНТИСТА
Са париском дипломом и осамнаесто-годишњим искуством.
Рад брижљив до савршенства у року од 3 до 4 дана.
Вађење зуба без болова уз помоћ једног лекара са париског медицинског факултета.
Ул. Венизелос бр. 84, ул. Вгнатија бр. 147. 8—12

РАДЊА
Леониде Д. Зордумиса и Ко.
Битољска ул. 19 (Вардар)
Препоручује пошт. српским ресторатерима и менаџама своја чиста и природна пива, као: критска вина бела и црна, првог квалитета; коњак првих пирејских фабрика: Метакса, Барбареса, Кампе и Пуриса, у флашама и бурадима.
Продаја на веће и мање количине. Цене строго умерене.
4—5

НОВЕ КЊИТЕ

Изашиле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0.50 Д.

На помолу. Од Ива Ђиница. Цена 1.50 Д.

Косово или Бој на Косову 1889. год. у народним песмама. Цена 1.— Д.

Књиге се могу добити:

- 1) Код издавача Николе Д. Брижња, новинара, у уредништву **»Велике Србије«** у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;
- 2) Код г. С. Стефановића, царица, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;
- 3) У продавници српских књига у ресторацији **»Београд«** у Солуну.
- 4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручбине.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“
НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА
Специјалитети:

Нестос	Кипа	Дим. 1.—
„	Глубок	„ 0-80
„	Јана	„ 0-65
„	Афрес	„ 0-50

Најстарија и највећа радња у Солуну
нове пемадне рибе

МЕРКАДО ЛЕСИЏ
улица Венизелос бр. 81.
Приседе су огромне количине **МЕКИНТОША** за господу капе, за г. г. пенадијске и коњичке официре
»IMPERMEABLE« енглески **КВАЛИТЕТ ЕКСТРА**
По цени које искључују сваку конкуренцију.
Велики избор женских палето-а од плина, штофа и в. д. најделегативија крој по последњој парижској моди.
Ове недеље припели штофови за кокетне, велике жичене и шевнога, габардина и в. д.
ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

ОШКОВИ Г. А. ВРЕРА И К^О ДД.

— СОЛУН —
НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:
Козмантерије, чарапа, бижутерије, жариса, чевача, пивничке пивања, кушана. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије и в. д.
— ЦЕНА УТВРЂЕНА —
Продаја на велико и на мало по истој цени.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пуштите ове цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА
КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН
Најбоде и најкусније цигарете и дуван свих врста.
Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.
НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА
Нарочито **»Миродато«** и **ДУВАН ЗА ДУЛЕ.** 90—9

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубно технички радови извршавају се у кратком року најословније.
СОЛУН, улица Птоломсон 37. угао ул. Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво А. Д. из Београда.

— СОЛУН —
Улица Победе бр. 11, на коју до блископа **»Паче«** (вредна).
Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.
Са поштом може новац да нам се упућује поштоматом упућеницама у свима монетама.
Уз сваку поштомату треба нам јавити тачну адресу кима новац да се упути.
Прима новац на штедњу и чување.
Обавештења бесплатно. 11—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА ◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили **СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“**

где се кувају само српска јела првога реда јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Кевачица, гулац, булбасте, шкитје и пржена риба за коручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по једноставно.

Јела чисто српска са свињском машу.
Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,
Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ћира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 сати и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у игради француске болнице — а од 2—4 по подне у својој кући, улица престолонаследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина

Петкожно убривавање Нео-мезурана као и новог француског препарата **»Galy«** противу сифилиса. 6—

Част ми је известити поштовану српску публику, да смо од 1.ог фебруара ове год. понова узео под закуп:

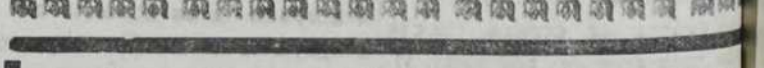
ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру вароша Солуна, у улици и кварту **»Ломбо«**, у близини трамв.ј. пруге.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским оловима, добро електрично осветљење 2 велика садона за одмор и одмор и једну терасу са магасом на море.

Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен свим намештајем, чистота примерна,
услуга брза. — Нарочито се препоручује г. г. српским официрима, чиновницима и трговцима. — 6—30

С поштовањем,
ПЕТАР Д. ПАРЛИЋ и др.
хотелјер.

У великој и крвавој борби за ослобођење поробљене Србије, дао је 16. октобра 1916. год. и свој живот, поред живота остале своје рођене браће

† МИЛЕНКО У. ЖИКИЋ

осном из Вражогрица

О свом херојском случају завршавања мушке доде чувене куће татог деда Уроша из Вражогрица, изаштавам рођацима и пријатељима.

8. фебруара 1917. год. **ЈОВА Д. ЈОВИЋ** правник